

© PATRICK DIELEMAN

PROEVEN AKKERBOUW OP PIBO

Traditiegetrouw beet PIBO Campus de spits af van de traditionele proefveldbezoeken akkerbouw, die de onderzoeks- en voorlichtingscentra steevast organiseren in juni. – *Patrick Dieleman*

We kregen het aardappelproefveld niet te zien, maar Koen Vrancken vertelde dat er naast de rassenproef een proef is met kunstmestvervangers. Tot vorig jaar hebben ze in de proeven steeds gewerkt met spuiwater afkomstig van een biologische luchtwasser, dat gecatalogeerd is als andere meststof. Dit jaar beschikken ze over spuiwater van een chemische luchtwasser, dat men als kunstmest kan gebruiken. "In vorige jaren konden we besluiten dat de opbrengst telkens iets lager lag dan bij kunstmest, maar ze was niet significant verschillend."

Wintergerst

Behalve de rassenproef was er ook een fungicidenproef en een waarnemingsveld. In de fungicidenproef worden schema's met één behandeling vergeleken met 2 behandelingen. "Vorig jaar zagen we dat een tweede behandeling de kostprijs met 60 euro deed toenemen, maar ook 500 kg meer graan opleverde", vertelt Nico Luyx (foto boven). "We kunnen dus weinig concluderen over het verschil. We merken dat veel landbouwers de tweede behandeling beschouwen als een verzekering." Dit jaar is de druk beperkt. Op

het moment van ons bezoek waren er weinig verschillen te zien.

In het waarnemingsveld werd op 3 oktober gezaaid met niet-behandeld zaad. Op 20 oktober werden al bladluizen gevonden op 15% van de beoordeelde planten. Aangezien de behandelingsdrempel op 5% ligt, was een behandeling noodzakelijk. Luyx benadrukte dat bij vroege zaai, aanhoudend zacht weer, beschut gelegen percelen en percelen in de buurt van maïsvelden of graanopslag de kans op infectie hoger is. "Als je wacht met zaaien tot begin oktober, heb je met behandeld zaaizaad bescherming tot bijna eind oktober. Wanneer de temperatuur nadien daalt, hoef je geen verdere behandelingen te voorzien."

Wintertarwe

In de rassenproef waren de aren nog niet volledig uitgeschoven en het gewas is dit jaar zeer kort. Bij de fungicidenproef met commerciële schema's merkte Dieter Cauffman op dat er in tegenstelling tot vorig jaar veel minder druk is van bladziekten. "Toen werd sterk gedruwd in de richting van 3 behandelingen. Soms gebruikt men een verzwakte dosering,

om de kostprijs te drukken. Men moet daarbij opletten dat men niet te sterk afzwakt om resistentievorming te vermijden. We staan niet achter 3 behandelingen. De meeste rassen staan dit jaar zeer gezond, zodat ze zeker geen 3 behandelingen nodig hebben. Sommige zaadhui-

.....
Dit jaar is bij de meeste tarwerassen geen derde fungicidenbehandeling nodig.
.....

zen adviseren dit om toch een goede opbrengst te krijgen met een ziektegevoeliger ras, maar we merken dat dergelijke rassen vanzelf verdwijnen na enkele jaren." Gezien de mestoverschotten en de prijs van de kunstmest in combinatie met de tarweprijs groeit de perceptie dat mengmest een economische meerwaarde kan bieden in tarwe. "Proeven bewijzen dat dit lukt, maar heel wat percelen lenen zich er niet toe door een slechte vorm of te

sterke hellingsgraad. Wij raden aan om de eerste fractie te voorzien met minerale meststoffen en de mengmest toe te dienen zodra men op het perceel kan. Dat is doorgaans in de periode eind maart, begin april. Dat geldt dan als tweede fractie. In de loop van het groeiseizoen moet men rekening houden met de gebonden stikstof die later in het seizoen vrijkomt. De opbrengsten zijn vergelijkbaar met die van de percelen waar kunstmest werd gebruikt." Er is ten slotte ook nog een proef die de meerwaarde nagaat van enkele bladmeststoffen die op de markt zijn. De opbrengst en de kwaliteit zullen worden bekeken.

Cichorei en suikerbieten

Bij de voorbereidingen voor cichorei moet het perceel vlak en fijn gelegd worden, maar toch moet het zaaibed vast zijn. Volgens Jos Piffet van Orafit kan dit een verschil van 15.000 planten per ha geven.

"De cichorei die gezaaid werd vóór de regen doet het overal zeer goed, behalve deze die kort voor de regen werd gezaaid en die nadien last kreeg van korstvorming. Om te kunnen zaaien op 7,5 cm heb je zeker een precisiezaaimachine nodig. Bij dicht zaaien worden ook speciale eisen gesteld aan de rooier, want die moet fijnere wortels kunnen oogsten. Sowieso gaat dit gepaard met meer grondtarra." Piffet promootte ook het gebruik van een penetrometer om storende lagen in de bodem op te zoeken. Die kunnen de oorzaak zijn van zich vertakkende wortels.

André Wauters van het KBIVB vertelde dat er dit jaar 50% rhizomanierassen en 50% dubbelresistente rassen werden uitgezaaid. De nematodenrassen halen 40%. De raad van bestuur van het KBIVB heeft beslist dat vanaf 2018 alle rassen nematodentolerantie moeten bezitten.

Vroege zaai blijft een belangrijk thema. Dit jaar begon het zaaien rond 10 maart. Door de regen viel dit stil rond 25 maart. Sommige vlak voordien gezaaide percelen moest men herzaaien wegens korstvorming. Pas rond 10 april kon men opnieuw beginnen. De laat gezaaide bieten hebben duidelijk een achterstand ten opzichte van de vroeg gezaaide (zie foto). In de proeven van 2014 was het verschil in suikeropbrengst tussen de vroegst en de laatst gezaaide bieten bijna 4 ton. Wauters besloot dat er mag gezaaid worden nadat het een vijftal dagen niet regende en er de 2 dagen nadien ook geen regen verwacht wordt. In de proef worden 2 zaaidata: 14 maart en 10 april, gecombineerd met 3 roodata: 15 september, 15 oktober en 15 november. Dat levert 6 verschillende groeiperiodes op. Dit wordt nog gecombineerd met 3 rassen: een rijk, gemiddeld en zwaar ras. ■

De half april gezaaide bieten onderaan hebben al duidelijk een achterstand tegenover de suikerbieten die half maart gezaaid zijn.

"Ook de opkomst is daardoor gelijkmatiger en dat vereenvoudigt de onkruidbestrijding, zowel chemisch als mechanisch." Piffet stelt dat cichorei telen zonder volgelafweerkanon of netten onbegonnen werk is. De houtduiven blijven schade berokkenen tot ergens graan gaat legeren, en ze zich daarop storten.

Op het proefveld werd een vals zaaibed vergeleken met een klassiek zaaibed. Verder waren er ook nog variaties in zaaidichtheid (7,5 of 9,5 cm afstand in de rij), zaaidiepte (0,5, 1 en 1,5 cm diepte), zaaisnelheid (4 of 6 km/uur) en zaaitijdstip (13 april en 2 mei).

DRIFTREDUCTIE

Koen Vrancken demonstreerde het effect van doppenkeuze op de gevormde druppels, maar ook op de gevormde nevel. Die kan aanleiding geven tot vervuiling van het oppervlaktewater, maar ook tot schade bij aanpalende gewassen. Op het watergevoelig papier zijn de fijnste druppels (links en ook volledig rechts) afkomstig van een gewone groene spleetdop. Tussenin het effect van een driftreducerende spleetdop en rechts daarvan het spuitpatroon van een venturidop met 90% driftreductie. Bij een insecticide volstaan 20 druppels/cm², maar bij een contactmiddel zijn 70 druppels/cm² nodig. Dat kan betekenen dat je de gebruikte hoeveelheid water moet verhogen.